

Alexandru Finți

Dacă brutalitatea oarbă a unei clipe n-ar fi curmat generoasele ekanuri spirituale ale lui Alexandru Finți, zilele acestea am fi sărbătorit o jumătate de veac de când marele artist și-a legat destinul de cel al primei noastre scene, înobilînd-o cu forța unui talent autentic. De-a lungul a mai bine de cinci decenii, împlinînd, dar și descoperînd noi valențe personalității sale, Alexandru Finți a fost călăuzit de steaua polară a convingerii că menirea artistului este de a face viața frumoasă, de a o apăra de cei care vor să-i tăgăduiască valorile fundamentale. A fost un umanist a cărui activitate s-a înseris semeată și intransigentă, în forme complexe, pe spirala propășirii sociale.

A fost un actor ale cărui vibrații desfășurate pe amplitudini impresionante, cu un profesionalism exigent, s-au întrupat în creații antologice, căci despre Alexandru Finți nu s-a spus că a jucat, ci că a creat roluri. Interpretările sale, revelînd pasiune, dar și har pentru investigația psihologică, s-au materializat în împliniri artistice în care adevărul vieții era oferit spectatorului, sedus de miracolul petrecut pe scenă, ca pe ceva tot atât de necesar ca aerul, apa sau pîinea de fiecare zi.

A fost un regizor a cărui viziune de largă comprehensiune, arcuită pe pilonii trainici ai inteligenței și sensibilității artistice, s-a întrupat în spectacole memorabile. Umanismul său funciar s-a afirmat impetuos, începînd cu opțiunea regizorală, semnificînd în

toate cazurile adeziune la un crez social definit, și continuînd cu interpretarea piesei care echivala cu o amplă acțiune de forare în zonele de adîncime ale esențelor. Într-o risipă de sensibilitate și fantezie, spectacolele sale mărturiseau convingerea că teatrul este una din permanentele școli care educă nu numai gustul estetic, ci și simțămîntul civic.

Profesorul, valorificînd nu numai înzestrarea, dar și experiența artistului polivalent, dublîndu-le cu un tact pedagogic care domina, dar nu înăbușea gîndirea, călăuzea, dar nu împiedica sensibilitatea studentului să se dezvolte, a format generații de regizori și actori cărora le-a transmis, cu ardența luminosului său crez, conștiința responsabilității și probității artistice.

Umanistul Alexandru Finți n-a fost numai un căutător și făurar de frumuseți pe scenă, ci a coborît în incandescența luptei sociale, într-un moment dintre cele mai zbuciumate ale istoriei noastre, cînd fascismul căuta să tirască omenirea în cea mai neagră bolgie a istoriei și, purtînd dîrz, neînfricat torța marilor idealuri revoluționare, ca membru al Partidului Comunist Român a militat ca poporul să-și făurească un destin propriu, fericit. Viața era concepută de Alexandru Finți ca un cîmp al creației sociale, așa cum arta sa își extrăgea prospețimea și vitalitatea din noblețea unui civism militant.

Valoarea definitorie a spiritualității noastre, printr-o activitate de aleasă distincție artistică și remarcabilă demnitate, Alexandru Finți și-a gravat numele în arama monumentului peren al teatrului românesc.

C. M.